

«Розстріляне Відродження»

Михайль Семенко (1892-1937)

Заарештований у квітні 1937 р. Письменника звинуватили в тому, що він бере участь в Українській націоналістичній терористичній організації, у плануванні замаху на секретаря ЦК КП(б)У С. В. Косіора, який мав нібито відбутися під час демонстрації 1 травня 1937 року. Надломлений морально та фізично Михайль Семенко «зійзнався» у всіх звинуваченнях. 23 жовтня 1937 р. відбулося закрите засідання Військової колегії Верховного Суду. Вирок: Колегія приговорила Семенко Михайла Васильовича к вищій міри кримінального покарання – розстрілу. Наступного дня М. Семенка страчено разом з іншими українськими письменниками в одній з київських в'язниць, поховано в братській могилі в Биківнянському лісі.

*Драй-Хмара Михайло
Опанасович
1889-1939*

1933 – перший арешт.
Другий арешт (6 вересня
1935). Вирок: заслання на
Колиму на 5 років не
забарилися. Драй-Хмара
був одним із небагатьох, хто
на допитах не зламався, не
наговорив ні на себе, ні на
товаришів.

Загинув у концтаборі
ГУЛАГ СРСР (Коліма)

Михайло Львович Бойчук 1882-1937

У листопаді 1926 - травні 1927 Бойчук разом із дружиною Софією Налепинською-Бойчук, учнями Іваном Падалкою та Василем Седляром мали творчу подорож до Німецької держави, Французької республіки, Королівства Італія. Поїздка за кордон стала однією з формальних підстав для їхнього арешту та звинувачення у «шпигунстві» й участі в «контрреволюційній організації». Бойчука, в 1937 у Києві разом з його учнями Іваном Падалкою та Василем Седляром розстріляли.

Софію Налепинську-Бойчук стратили 11 грудня 1937 також як «шпигунку» і «дружину керівника націоналістичної терористичної організації серед художників».

Долю цих чотирьох розділила більшість учнів Михайла Бойчука.

**Іван Іванович
Падалка (1894-1937)**

Убитий разом із В.
Седляром та вчителем
М. Бойчуком
У Києві (тюрма НКВС)

Василь Теофанович Седляр (1899-1937)

У листопаді в 1936 р.
В.Седляра
заарештували.
13 липня 1937 р.
розстріляли разом з
Михайлом Бойчуком
та Іваном Падалкою
(обвинувачення у
шпигунстві й участі в
контрреволюційній
організації). Їх
реабілітують тільки
у 1958 р.

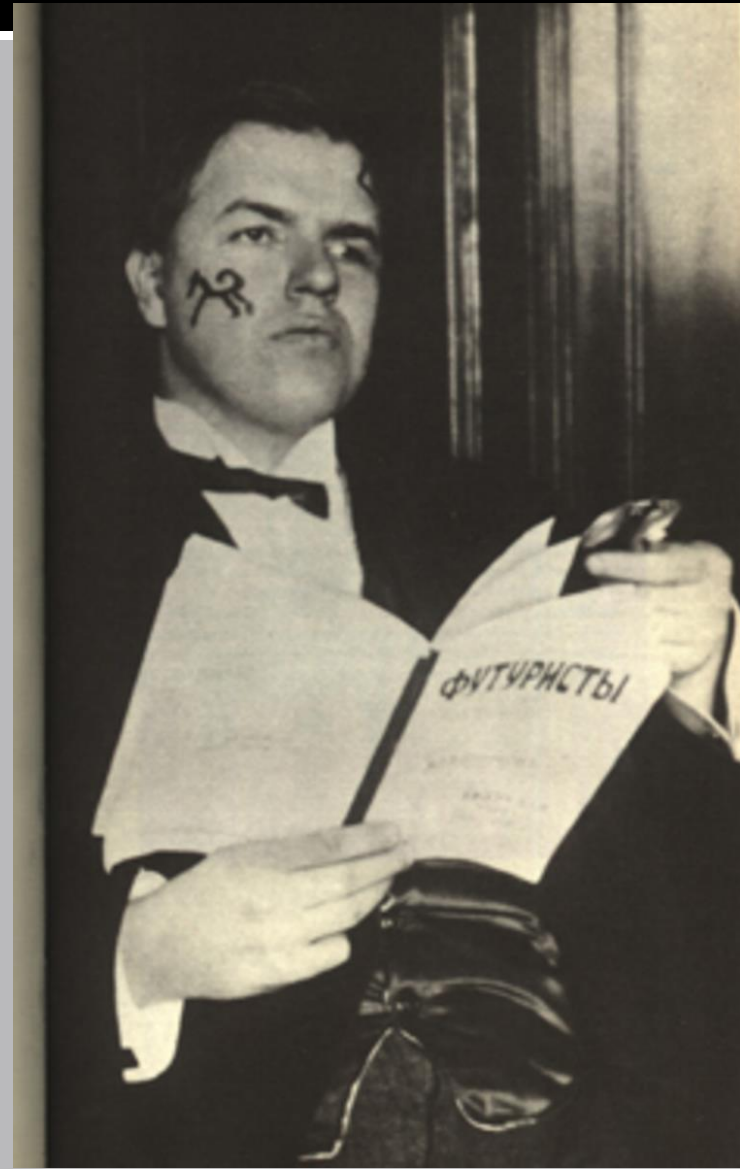
**Олександра
Олександрівна
Екстер (1882-1949)**

У 1924 р. виїхала до Парижа і Венеції для організації радянських виставок. У Парижі вона прожила до кінця свого життя.

Давид Давидович
Бурлюк (1882-1967)

У 1920 р. емігрував до Японії, в у 1922 р. перебрався до США. В цій країні досить швидко став відомим та вважається одним з основоположників футуризму.

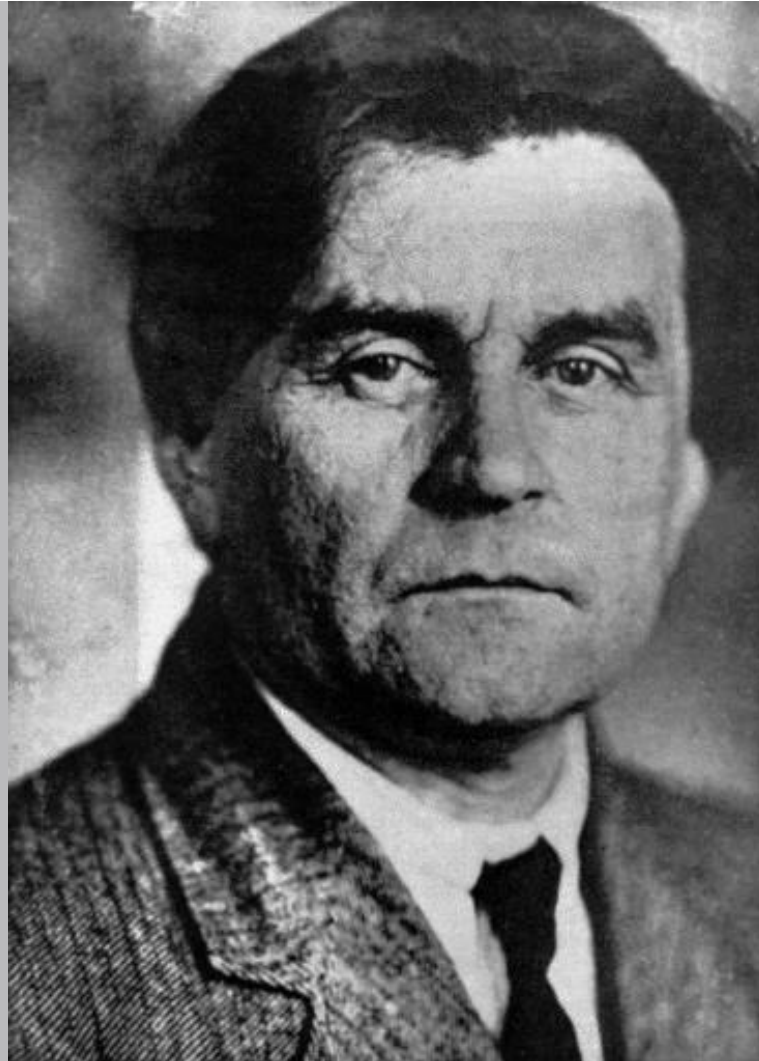
Зінаїда Євгенівна
Серебрякова (1884-
1967)

У 1924 р. емігрувала
до Парижу.

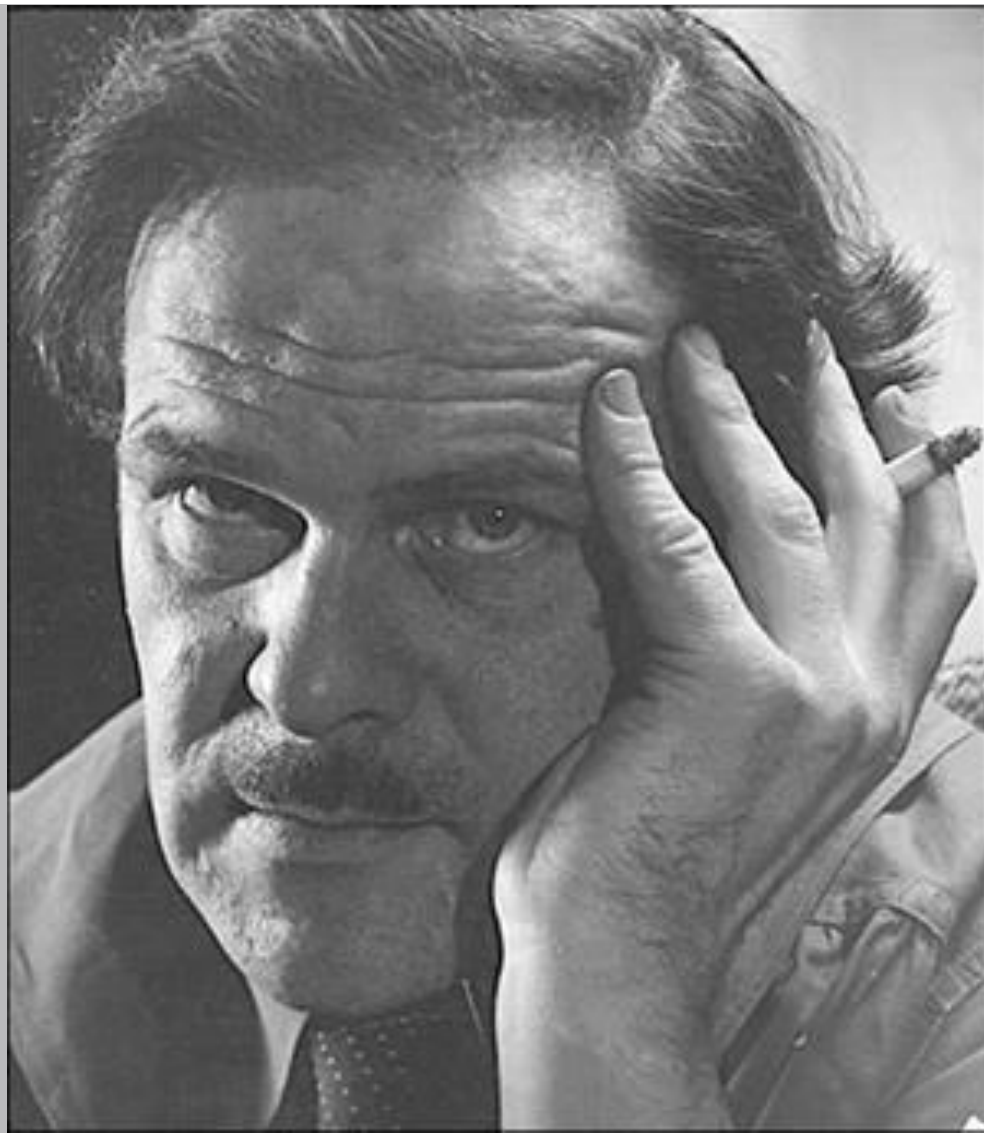
Казимир
Северинович
Малевич (1878-1935)

У середині 1920-х до К.Малевича приходить всевітня слава. Його твори, показані на численних виставках у Західній Європі та США, викликають загальний інтерес. Восени 1930 р. художника арештували й до початку грудня він перебував у в'язниці ленінградського ОГПУ.

Архипенко Александр
Порфирович (1887-
1964)

З 1923 р.
оселився у
США

Вадим Георгійович
Меллер (1884-1962)

У 1922-1933 рр.
співпрацював із
Л.Курбасом. Пізніше
митець
пристосувався до
ідеологічного тиску,
естетичних вимог
влади та перейшов
до реалістичного
стилю.

Анатолій Галактіонович
Петрицький (1895-1964)

Головний художник
Молодого театру Леся
Курбаса (1917-1919).

В 1943 р.

А.Петрицький вступає
до ВКП (б) і продовжує
кар'єру сценографа:
працює у найкращих
театрах СРСР; його
заслуги перед театром
відзначені вищими
державними
нагородами.

Сандармох — лісове урочище в Медвеж'єгорському районі Республіки Карелія, де на площі 10 га у 1930-х роках органи НКВС розстріляли понад 9500 осіб 58 національностей. Усього на цій території виявлено 236 розстрільних ям

Карта з позначенням Медвежегорська

Общий вид Первого отделения Соловецкого лагеря особого назначения

Ув'язнені Соловецьких таборів на будівництві Біломорсько- Балтійського каналу

СОВ. СЕКРЕТНО.

4 АВ-2.

СССР
НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ НКВД
по
ЛЕНИНГРАДСКОЙ ОБЛАСТИ
8-й УГБ

Удел 16 X 1937 г.

№ 189852

Ленинград, пр. Володарского, 4.
Тел. Комму. УНКВД

Краткое содержание:

Вх. № _____ На № _____ от _____ 1937 г.

(При ответах сослаться на дату №, число и Отдел)

ТОЛЬКО ЛИЧНО.

ЗАМ. НАЧ. АХУ УНКВД ПО
КАПИТАНУ ГОСУД. БЕЗОПАСНОСТИ. -
г. МАТВЕЕВУ.

ПРЕДПИСАНИЕ.

Предлагается осужденных Особой Тройкой
УНКВД ЛО согласно прилагаемых к нему копий про-
токолов Тройки за НК 81, 82, 83, 84 и 85 от 9, 10 и
14 Октября с/г. - ВСЕГО в количестве 1116 человек
содержащихся в Соловецкой тюрьме ГУГБ НКВД СССР-

РАССТРЕЛЯТЬ

Для этой цели Вам надлежит немедленно
выехать в г. Кемь и связавшись с Начальником Со-
ловецкой тюрьмы ГУГБ-Ст. Майором Госбезопасности
т. АПЕТЕР, которому одновременно с этим даются
указания о выдаче осужденных, - привести пригово-
ры в исполнение согласно данных Вам лично ука-
заний.

Исполнение донесите-представив по возвра-
щении вкты.

ПРИМЕЧАНИЕ: При получении осужденных необ-
ходимо тщательно проверить
установочные данные на каждого
использовав и фотокарточки
имеющиеся в личных делах.

НАЧ. АХУ УНКВД ПО
КОМИССАРИУ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ 1 РАЙОНА:
АВРАМОВСКИЙ
СОЛДАТ УГБ
СТАРИЙ КОММУНИКАЦИОННЫЙ
ОТРЫВ
ГОСБЕЗОПАСНОСТИ

Найбільшу групу в'язнів – 1111 осіб – розстріляли з 27 жовтня по 4 листопада 1937 року. Ці масові розстріли приурочили до 20-річчя так званої «Жовтневої революції»

**12 українців,
Розстріляних
у Сандармосі**

Лесь Курбас (1887-1937)

Видатний український режисер-реформатор

Лесь Курбас у перші дні після арешту, грудень 1933

Витяг з допиту Леся Курбаса

раба на Україні окажется возможной и делательной я могу
е е делать как часть задания.

ВОПРОС: - Как Вы расцениваете свой арест и
какие он по Вашему имел последствия ?

ОТВЕТ: - Мой арест личная катастрофа и
катастрофа для меня общественная. Я сознаю, что теперь и в
общественном смысле по крайней мере инвалид. Но как полити-
ческий и творческий суб'ект я чувствую себя выздоровевшим,
причем способ лечения подсказывает мне сравнение: чувствую
себя как истерик после очень удачного лечения у доктора
ФРОЙДА.

Лесь Курбас
КУРБАС.

ДОПРОСИЛ: ЗАМ ПРОКУРОРА МПУ УССР

Л. Крайний
/ Л. КРАЙНИЙ /

Акт про розстріл Леся Курбаса

385

А К Т -

решение Трибунала УНКВД ЛО по протоколу № 83
10 октября 1937 года, в отношении осужденного к

КУРБАС, Ал-ра Степановича

и в исполнение с 3 ноября 1937 года, в чем и
содержится настоящий акт.

Курбас
СЕРГЕЙ СТЕПАНОВИЧ
20.05.1902 - 10.11.1978
Герой Советского Союза

Куртис
МАРИОН СУРОВАЯ
20.11.1900 - 04.11.1979
Герой Советского Союза

Микола Зеров (1890-1937)

Поет, перекладач античної поезії,
літературознавець, лідер київських
«неокласиків»

12 17

„УТВЕРЖДАЮ“

№ 16 - Москва 1935 г.
Сек. Кан. 00 0123 4567
(С/Ф/Б)

Постановление

об избрании меры пресечения и предъявления обвинения

Город Москва 1935 г. Мая 15-го дня
Я Волобухский, Александр 7 (должность и фамилия) 7 отд-ния Верхов отдела
Главного Управления Внутр. Вет. Вет. Вет. Вет. НКВД,
рассмотрев следственный материал по делу № 1966 и приняв во внимание
что гр. Зеров Николай Константинович

достаточно изобличается в том, что он является активным уча-
стником Конной революционной организации
организации

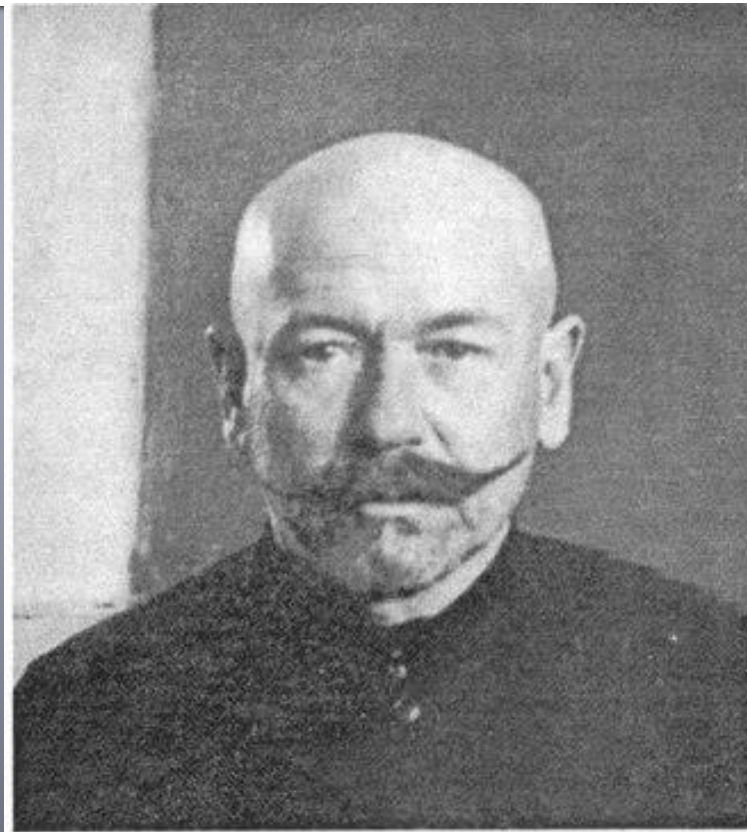
ПОСТАНОВИЛ:
гр. Зерова, Николай Николаевич привлечь в качестве обвиняемого по ст. ст.
588 и 5811 УК, мерой пресечения способов уклонения от следствия и суда
избрать содержание под стражей

Уполномоченный Моловцов
„СОГЛАСЕН“ Нач. 7 Отд-ния Верхов

Настоящее постановление мне объявлено 17 мая 1935 г.
Подпись обвиняемого Н. Зеров

Аркадій Б́арбар (1879-1937)

Працював директором департаменту народного здоров'я Української народної республіки, один із організаторів служби масового медичного обслуговування

Олексій Вангенгейм

(1881-1937)

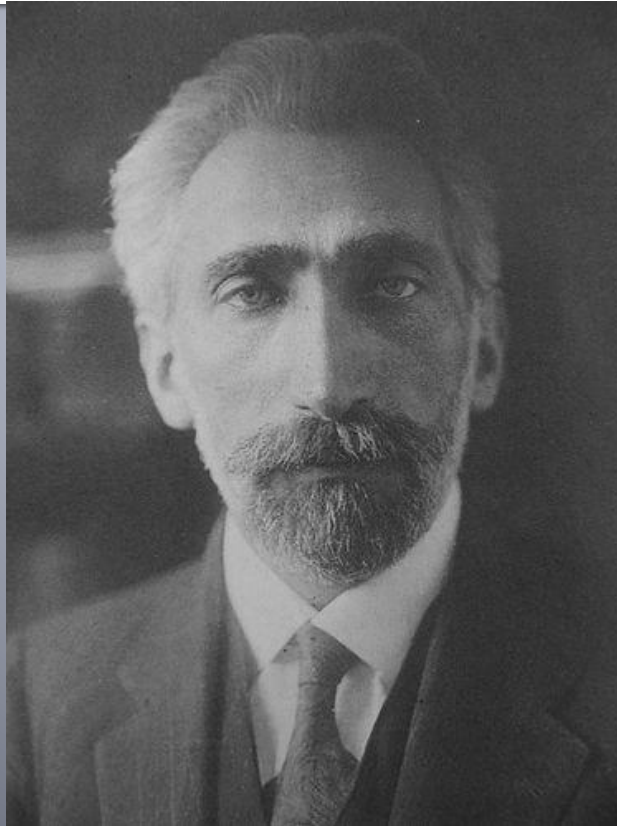
Вчений-метеоролог. Організатор і перший керівник
Єдиної гідрометеорологічної служби СРСР

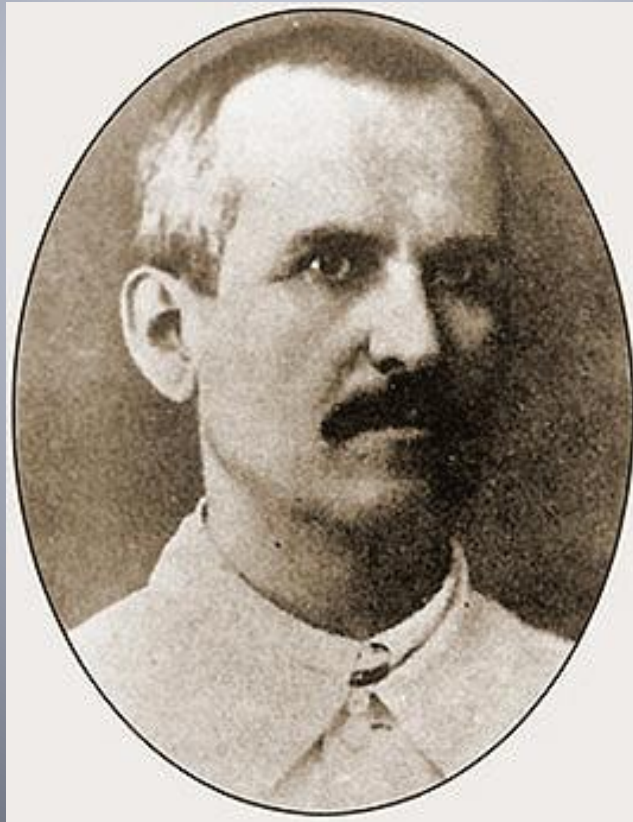
Антін Крушельницький (1878-1937)

Український письменник, літературний критик і
літературознавець, педагог

Володимир Чехівський (1876-1937)

Український політичний і релігійний діяч

Матвій Яворський (1885-1937)

Історик, академік ВУАН

Михайло Полоз (1891-1937)

Український радянський політичний діяч

Степан Рудницький (1877-1937)

Український географ та історик, засновник картографічного напрямку в українській географії, академік ВУАН

Михайло Лозинський (1880-1937)

Український публіцист, політичний діяч, дипломат,
правознавець, біографіст, літературознавець, перекладач,
театральний критик

Мирослав Ірчан (Баб'юк Андрій Дмитрович) (1897-1937)

Український поет, прозаїк, публіцист, драматург, перекладач,
літературознавець, журналіст, історик, видавець

Петро Дідушок (псевдонім Гельмер) (1889-1937)

Військовий і політичний діяч

